Redacţiunea. Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 108. Braşov, Vineri, 17 (29) Maiu 1896.

Crisa latentă.

Tot mai mult se lăţesce părerea, că în curênd va isbucni o crisă, care va face imposibilă rĕmânerea la cârmă a cabinetului Banffy. Pentru întâiu se mai putea crede, că punerea în vedere a unei astfel de crise în timpul cel mai apropiat este numai o dorinţă a oposiţiei maghiare, dér acum se vede, că acele faime au un temeiu mai real şi că în adevĕr, cu tóte serbările milenare, situaţiunea politică este cât se póte de nefavorabilă cabinetului Banffy.

Deja multele preumblări ale lui Banffy la Viena şi îndĕrĕt nu prea sunt de bun augur. Acestea sunt pricinuite mai cu sémă de cestiunea ardentă a înoirei pactului cu Austria, care cestiune s'a încurcat binişor şi nu mai vré sĕ facă nici un pas înainte spre resolvarea ei.

Scim, că stabilirea cuotei formézä greutatea principală în consfătuirile ambelor guverne. Despre Banffy se afirmă cu tot mai mare hotărîre, că ar fi luat óre-carî angajamente faţă cu guvernul austriac, că va face, ca din partea ungară cuota sĕ fiă ridicată cu câte-va procente. Acéstă promisiune sĕ-o fi făcut el în urma declarărilor ministrului-presedinte Badeni, că altfel nu póte garanta primirea pactului de către parlamentul din Austria. De aci vine, că pretensiunile comisiunei austriace pentru stabilirea cuotei au fost de astă-dată atât de mari în raport cu trecutul, şi că au cerut, ca cuota, ce se vine pe Ungaria pentru cheltuelile comune ale monarchiei, sĕ fiă urcată cu peste 10 la sută.

Anevoe se póte admite, că din partea austriacă s'a ridicat deodată acéstă pretensiune, fără ca sĕ fi avut guvernul din Viena promisiunea lui Banffy, că el va stărui pentru o urcare, deşi nu tocmai aşa de mare, a cuotei.

Comisiunea ungurésca pentru cuotă a tras însĕ o dungă peste socótela chibzuită între Badeni şi Banffy. Renunţiul acestei comisiuni este un refus categoric, în ce privesce pretensiunea austriacă de-a se urca cuota Ungariei şi br. Banffy a fost adus prin acest refus într'o situaţiune fórte critică, căcî s'a vĕdut silit a declara la Viena, că nu póte face nimic, că dela dieta actuală ungară nu se póte dobêndi nici cea mai mică urcare a cuotei.

Situaţiunea cabinetului Banffy este în cestiunea pactului şi pentru aceea fórte critică, fiind-că nu se póte răzima pe-o majoritate impunĕtóre în cameră, căcî nici fracţiunile stângei estreme, nici partida naţională apponyistă, nici cei înaintară de partide nu sunt dispuşi a-i da nici cel mai mic sprijin pentru aplanarea divergenţelor cu Austria în cestiunea pactului economic şi financiar. Acţiile fusiunei au cădut sub zero şi tóte acele partide se dau la o parte şi aşteptă cu flegmă sosirea dilelor de crisă pentru guvernul Banffy.

Tóte acestea au contribuit, se dice, a sdruncina posiţia lui Banffy în Viena şi foile oposiţionale fac de pe-acuma socotéla, pe când are sĕ sufere naufragiu corabia lui.

Poimâne se întrunesc delegaţiunile, cari vor dura cam trei sĕptĕmânî; până atunci se vor termina şi serbările milenare şi astfel se crede, că la finea lui Iunie séu cel mult la începutul lui Iulie va isbucni crisa ministerială.

Ori cum va fi însĕ, de se va împlini ori nu acéstă predicere, una e sigur: că conflictul iscat în cestiunea cuotei între Ungaria şi Austria nu se va puté delătura aşa uşor şi fără de nici un fel de sguduire intr'o parte séu alta, séu în amêndouĕ. Crisa rĕmâne dér latentă şi aşteptă numai momentul, ca sĕ isbucnéscă cu putere.

Incoronarea Ţarului.

Alaltăerî s'a sĕvêrşit în catedrala Uspenski din Moscva cu mare pompă şi ceremoniă încoronarea părechei imperiale rusĕscî. Deja înainte de 7 óre dim. anunţară 21 salve de tun sĕrbarea, şi îndată dup'aceea începură a suna clopotele uriaşe ale catedralei de încoronare, la ceea-ce imediat rĕspunseră clopotele dela tóte bisericele din Moscva.

Intrégă lumea adunată în vechia capitală a Ţarilor începù a pleca spre Kreml ale cărui cupole strĕluceau în colorî aurie, argintie, verdî şi albastre, ér crucea de aur de pe turnul numit al lui Ivan Veliki se ridica măréţă spre cerul azuriu şi se vedea strălucind din depărtare mare.

Pe piaţa „roşiă" a Kremlului se putea vedé un amestec admirabil de popóre. Lângă representanţii Rusiei şi Poloniei îmbrăcaţî în haine negre şi roşie steteau Kirghişî cu cuşmele lor de piele, Batumî cu turbane, Turcomanî armaţî cu iatagane şi pumnale, Taurî şi Grusî, Tartarî şi Caucasianî în haine bogate şi împodobite cu pietri scumpe; apoi Ostjacî şi Siberianî cu blanele lor scumpe; Chinezî şi Coreanî în vestminte de mĕtase. Representanţii aprópe ai tuturor popórelor de pe două continente steteau aci şi aşteptau sĕ se încépă ceremoniile încoronărei puternicului Ţar.

La $7^1/_2$ óre se adunară în palatul Kreml persónele, carî aveau sĕ ia parte la procesiune, ér aceia carî nu luară parte la ea, întrară la 8 óre în catedrală. La $8^1/_2$ sosiră în Kreml ambasadorii şi trimişii estraordinarî ai ţĕrilor strĕine, representanţii corpului diplomatic şi alţî dignitarî înalţî cu soţiile lor şi merseră apoi în catedrală pentru de a-şî ocupa locurile destinate lor. Pe cale dela Kreml până la catedrală, pe unde avea sĕ trécă procesiunea, se postă spalierul grenadirilor de curte şi al celor lalte trupe, comandate anume spre scopul acesta, cu stégurile şi stindardele lor.

După-ce se ceti în catedrală o scurtă rugăciune, preoţimea în ornat complet păşi spre portalul catedralei pentru de-a întêmpina pe împĕrătésa vĕduvă *Maria Feodorowna*, care întră în catedrală cu coróna pe cap şi împodobită cu o manta de purpură. Ea era însoţită de toţî membri casei imperiale rusĕscî, principii şi principesele strĕine cu suitele lor, carî, conform programului, nu luau parte în procesiunea părechei imperiale. La uşa bisericei împĕrătésa-vĕduvă fù primită de Metropolitul din Moscva şi de preoţime cu cruce şi cu aghiasmă; împĕrătésa ocupă apoi tronul destinat anume pentru ea, ér ceilalţî prinţî se aşedară pe locurile lor.

Intr'aceea sunetul clopotelor anunţă, că din Kreml a plecat şi procesiunea imperială spre catedrală. Era la $9^3/_4$, când *Ţarina şi Ţarul* apărură în grandiosul portal al Kremlului. Trupele presentară armele şi mulţimea imensă de popor erupse în strigăte frenetice de entusiasm, carî nu încetară până în momentul, când părechia imperială disparù dinaintea ochilor mulţimei, întrând în catedrală. Majestăţile Lor fură întêmpinate la uşa bisericei de întrégă preoţimea, Metropolitul le stropi cu agasmă şi le ţinù o cuvêntare. După-ce Ţarul şi Ţarina sĕrutară crucea, intrară în catedrală şi-şî ocupară tronul.

Acum se începù *ceremonia Incoronărei*. Corónele Majestăţilor Lor erau aşedate în mijlocul celor patru columne puternice, carî ţin boltitura bisericei. De-a drépta tronului erau postate marele ducese rusescî, de-a stânga principii şi principesele strĕine; pe cea dintâiu tréptă lată şi ridicată a tronului steteau în drépta damele de curte, ér în stânga corpul diplomatic şi membri senatului. La spatele Majestăţilor erau representanţii autorităţilor şi provincielor. Internul catedralei, ai cărei păreţî şi columne erau împodobite de sus până jos cu pietri scumpe, cu aur şi argint, făcea o impresiune orbitóre cu mulţimea de ómenî îmbrăcaţî splendid şi cu

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Biserica catedrală din Cernăuţi
şi ceva despre pictura sacră.

(Urmare).

Rădăuţi, 10 (22) Maiu 1896.

In cupolă sus sunt împrejur ângerî, zugrăviţî în mărime de peste un metru. Intre dênşii e Isus, cu literele grecescî *alfa* şi *omega* pe pept, ceea ce însémnă: Dumnedeu e începutul şi sfêrşitul a tóte. Isus e pe lângă aceea încunjurat pe ambele părţî de cheruvimî. La póla cupolei sunt înfăţişaţî împrejurul ei sfinţî din Testamentul nou, ér la cele patru dungî, cei patru evangelişti cu cărţile deschise şi cu simbólele lor: Mateiu cu un ânger lângă dênsul, Marcu cu un leu, Luca cu un bou şi Ioan cu un vultur, ca semn, cumcă el a pĕtruns în misteriile dumnedeescî mai departe decât cei dintâiu. De jos par îngerii de tot micî.

In naus, şi anume în mijloc se mai află: amvonul archieresc, pe care se îmbracă archiereul şi petrece ore-care timp — mai ales la începutul liturghiei — în rugăciune, binecuvêntând din când în când poporul. Tot pe acest amvon cetesc diaconii evangelia, închipuind pe ângerul, ce a stat lângă mormênt şi a vestit învierea Mântuitorului. Apostolul de-asemenea se cetesce de pe acest loc prin diacon.

In partea déréptă dela acest amvon, dér cevaşî mai îndĕrĕt, rădimat de părete, e tronul împĕrătesc, în care se află un tron şi mai mic cu figurî de leu pe ambele părţî. Pe partea rădimată de părete a acestui tron, aurit peste tot, de-ţî fug ochii, e coróna împĕrătéscă cu sabia şi cu sceptrul imperiului sub dênsa; ea-i aurită. De-asupra tronului e pajura imperiului. Acest loc îl ocupă numai împĕratul orî representantul Maiestăţii Sale.

In partea stângă dela amvon, cevaşî mai îndĕrĕt, e alt tron cafeniu, mai mic şi mai puţin lucsurios. Pe partea lipită de părete e emblema ţĕrii: capul unui bour cu trei stele pe trei părţî, éră de-asupra capului e o coronă cu cruce în vêrf. Acest scaun e menit pentru căpitanul ţĕrii. Dér décă ar fi căpitanul, seu — după cum îi mai dic — mareşalul ţĕrii, un străin, atuncî ce se va face cu scaunul acesta!?... Atuncî e bine, ca acest scaun sĕ se coloreze cu negru, ca semn de doliu, şi sĕ se dăruéscă museului ţĕrii spre suvenire ca un lucru, ce va avé óre-când un mare preţ istoric.

In partea déréptă a nausului, în semicerc, sunt strane negre pentru Domnî, de-asemenea şi în partea stângă, tot în semicerc, déră pentru Dómne.

Tot în partea acésta a bisericei se află atêrnate trei candelabre: cel din mijloc cu cincî-decî şi patru de sfeşnice, cele laterale cu câte opt-spre-dece. Ele sunt frumos aurite. In partea spre altar, care e cu 2 trepte mai înaltă, e tronul archieresc, rădimat de păretele drept, cu stranele pentru archimandriţî şi consilierii consistorialî pe partea déréptă şi cea stângă dela dênsul. Şi lângă păretele stâng, aprópe de altar, se află vre-o trei strane tot pentru dignitarî bisericescî. Icónele catapitesmei sunt şi de astă-dată tot cele vechî: ele's numai curăţite prin pictorul Fuchs.

Déră sĕ trecem în altar. Aicî ceva cu totul nou e tabernaculul şi pictura de pe păreţî. Tabernaculul e aşedat de-asupra mesei, unde se preface pânea şi vinul în trupul şi sângele lui Isus. El e pe patru stêlpî de lemn şi-i aurit şi decorat frumos. Are forma unui cort şi-i îndestrat pe dinlăuntru cu colórea cerului albastru, fiind împodobit cu stele de aur. Sub masă se află un stêlp de pétră în mai multe dungî, sub care este îngropată o părticică din moaştele unui sfânt, după cum şi pretinde datina bisericéscă.

In dosul altarului pe păretele spre rĕsărit sunt înfăţişaţî pe ambele părţî ale ferestei câte două rêndurî de sfinţî. Cevaşî mai sus, de-asupra ferestei, e aşedat Isus pe un tron strălucit; în faţa lui de-adrépta şi de-astânga stă Maica Domnului şi un sfânt cu crucea în mână, pare-mi-se, că-i apostolul şi evangelistul Ioan, sub al cărui scut a încredinţat Isus pe Maică-sa. Imprejurul lui Isus se află în patru cornurî un ânger, un vultur şi alte două fearĕ apocaliptice — după părerea mea: un leu şi un viţel cu córne şi aripî.

In drépta lui Isus se vĕd o mulţime de ângerî purtând crucea, un toiag, o scândurică cu inscripţia: *I. N. R. I.*, şi altele; în stânga lui se află éraşî înfăţişaţî o cétă de ângerî purtând o scară şi alte acareturî. Scenele acestea de ângerî şi de sfinţî sunt atât de pline de fantasiă biblică, de-ţî iau ochii prin un timp mai îndelungat.

Rădimat de păretele rĕsăritean e tro-

preoţimea în ornatul ei bogat. Prin ferestrile înguste străbăteau radele sórelui, carĭ în legătură cu nenumĕratele luminărĭ de ceară din candelabrele puternice şi strĕlucitóre rĕspândeau o lumină feerică.

La rugarea Metropolitului, Ţarul ceti mai întâiŭ dintr'o carte *mărturisirea credinţei ortodoxe* la ceea-ce Metropolitul dise: „Binecuvêntarea spiritului sânt sĕ fiă cu tine, Amin!“ Apoi se ceti evangelia şi imediat dup'aceea Metropoliţii din Moscva şi Kiew, întreţ rugăciunile usitată, îl îmbrăcară pe Ţar în manta de purpură. *Ţarul luă apoi coróna şi şi-o puse însu-şĭ pe cap, ér în mânĭ luă sceptrul şi mĕrul imperial* şi apoi se aşedă pe tron. Ţarina îngenunchiă înaintea Ţarului, care acum îşĭ luă coróna de pe cap, atinse cu ea capul împĕrătesei, şi apoi érăşĭ şi-o puse pe cap. După-ce împĕrătésa fù împodobită asemenea cu manta de purpură şi cu lanţul ordinului S. Andreiŭ se aşedă pe locul ei. Împĕratul luă apoi din nou în mânĭ sceptrul şi mĕrul imperial, ér protodiaconul ceti tóte titlurile Ţarului şi rugăciunea pentru îndelungata viéţă a Majestăţilor. Intre sunetele clopotelor şi bubuitul a 101 salve de tunurĭ se cântă coralul festiv. Împĕratul fù apoi felicitat de cătră împĕrătésă, membrii casei imperiale şi principii streinĭ, şi după-ce predete sceptrul şi mĕrul imperial persónelor carĭ le-au adus în procesiune, îngenunchiă şi dise rugăciunea îndatinată, cetindu-o din cartea ce i-o întinsă Metropolitul din Petersburg. Tot publicul adunat în catedrală îngenunchiă de-odată cu Ţarul.

După o scurtă felicitare din partea Metropolitului din Petersburg se ceti érăşĭ evangelia şi după-ce se intonă o cântare, se deschise uşa împĕrătésca. Împĕratul îşĭ predete atuncĭ sabia unui asistent, şi, însoţit de împĕrătésa *Alexandra Feodorowna*, de purtătorii insigniilor şi alţĭ câţĭ-va, păşi la altar, unde metropolitul din Petersburg cu ceremonia usitată, între sunetele clopotelor şi salve de tunurĭ, *unsĕ cu mir părechea imperială*. După o rugăciune scurtă Majestăţile Lor fură împărtăşite cu sânta cuminecătură, şi sĕrutară crucea sântă.

Cu acestea se fini ceremonia încoronărei. După ce Majestăţile Lor fură din nou felicitate, întrégă procesiunea plecă la celelalte catedrale din Moscva şi la 12½ ajunse îndărăt în Kreml.

Prândul festiv îl luară Majestăţile Lor în palatul Granowitaja. Părechea imperială percurse calea dela Kreml până la Granowitaja érăşĭ în procesiune şi în ornatul de încoronare. Ajunşĭ în sala palatului, Majestăţile Lor urcară tronul unde sub un baldachin era aşternută o masă cu trei tăcâmurĭ. La un semn dat de împĕratul, ministrul de finance predete împĕrătesei medaliele bătute din incidentul încoronărei, carĭ fură apoi împărţite şi între celelalte persóne asistente. Ţarul îşĭ luă apoi coróna de pe cap şi acum se începù prândul, binecuvêntat de metropolitul din Moscva. In momentul acela corpul diplomatic, precum şi persónele neînvitate la prând, părăsiră sala. In decursul prândului, ridică marele păharnic un *toast* în sănĕtatea împĕratului, a împĕrătesei-vĕduve Maria Feodorowna, şi a împĕrătesei Alexandra Feodorowna, a întregei case imperiale şi în fine în sănĕtatea preoţimei şi a supuşilor fidelĭ. După finirea toastului se dĕdură 61 salve de tunurĭ pentru împĕratul, 51 pentru fiă-care împĕrătésă, 31 pentru membri familiei împĕrătescĭ, şi 21 pentru preoţime şi popor.

După finirea prândului Ţarul érăşĭ îşĭ puse coróna pe cap, luă în mânĭ sceptrul şi mĕrul imperial şi procesiunea plecă îndărăt la Kreml, unde împĕratul predete insigniile imperiale respectivilor dignitarĭ, şi Majestăţile se retraseră în apartamentele lor, până când persónele învitate de curte se aşedară la prândul aşternut în corturĭ în curtea Kremlului.

*

Ĕtă manifestul Ţarului cătră popórele sale, dat din incidentul încoronărei:

„Cu ocasia încoronăriĭ nóstre şi a funcţiunei ce am primit prin graţia lui Dumnedeu, rugăm în mod sincer pe Dumnedeu sĕ binecuvinteze domnia nóstră pentru binele mult iubitei nóstre patrii şi pentru ca sĕ ne susţie în îndeplinirea dorinţei nóstre sfinte, de a desvolta în mod credincios în patria nóstră credinţa, bunele moravurĭ şi operile de civilizaţiune.

„Recunoscênd, că toţĭ supuşii noştrii credincioşĭ trebue sĕ se bucure la acéstă serbare comemorativă, mai cu deosebire în ceea ce privesce pe aceia carĭ au fost loviţĭ fie din propria lor greşală, fie din uitarea datoriilor lor, urmăm sfaturile inimei nóstre şi decretăm o *amnestie* pentru aceia carĭ sunt în întârziere cu plata *impozitelor* lor în Rusia européná şi în Polonia. Impozitul fonciar se reduce la jumĕtate pe o periodă de 10 anĭ. Se suprimă amendile séu datoriile cătră stat. Se *amnestiază aceia carĭ sufer condamnaţiunĭ pentru greşelĭ uşóre*, afară de furt, faliment fraudulos, uzură, etc.

Exilaţii din Siberia pot alege după 12 anĭ un domiciliŭ într'un ţinut afară din Siberia, apoi după 10 anĭ se vor putea stabili unde vor voi afară de Petersburg şi capitalele ţinuturilor.

Făcĕtorii de rele internaţĭ în Siberia séu în ţinuturile depărtate sunt amnestiaţĭ cu *a treia parte a pedepsei lor*; acelaşĭ lucru şi pentru condamnaţii la munca silnică. *Munca silnică pe viéţă se reduce la 20 de anĭ.*

Ministrul de interne şi acela al justiţiei sunt însărcinaţĭ sĕ propue reducerile de pedepse, în afară *de amnestie, în favórea prisonierilor politicĭ, carĭ sunt demnĭ de aceste reducerĭ*. Vor presenta de asemenea un raport în privinţa restituirei drepturilor civile exilaţilor, carĭ au o conduită minunată.

Crimele politice, carĭ nu sunt prescrise de lege, nu se vor mai pedepsi décă dela comiterea lor au trecut deja 15 anĭ.

Participanţii la *rescóla din Polonia*, carĭ n'au comis crime de drept comun, *vor depune jurământ de credinţă şi se vor întórce în patria lor*. In timp de 3 anĭ vor fi puşĭ sub supravegherea poliţiei.“

SCIRILE DILEI.

— 16 (28) Maiŭ.

Citaţĭ din nou. Invĕţătorul P. Costin şi St. Hereţ, împreună cu 6 ţĕranĭ ca martorĭ, sunt din nou citaţĭ la judele instructor în Arad pe diua de 6 Iunie, pentru pretinsa agitaţiă contra naţiunei maghiare.

—o—

Comitetul din Braşov al Asociaţiunei transilvane ar face bine, décă ar ţiné mai mult sémă de aşteptările poporului român de pe teritorul acestui despărţĕmênt. În trei rêndurĭ am fost rugaţĭ din partea plugarilor românĭ din Herman sĕ le spunem, décă comitetul din Braşov al Asociaţiunei are óre de gând sĕ înfiinţeze şi pentru ei o bibliotecă poporală, cum a înfiinţat în Feldióra, orĭ nu are de gând? Ni-s'a spus tot-odată, că bunii plugarĭ românĭ din Herman, unde Agentura Asociaţiunei s'a distins anul trecut ca cea mai activă, doresc sĕ se pună şi în anul acesta cât mai curênd în lucrare colectarea taxelor de câte 1—10 cr., numai sĕ pótă ajunge şi ei mai curênd în posesiunea unei astfel de bibliotecĭ. De aceste bune şi nobile pornirĭ, ce atât de mult se observă la poporul nostru, trebue sĕ ţină sémă comitetul despărţĕmêntului braşovean al Asociaţiunei, căcĭ prea s'ar deochia lucrul, când poporul de rênd ar arĕta mai mult interes faţă de causa culturei sale naţionale, decât înşi-şĭ conducĕtorii chĭămaţĭ pentru acésta.

—o—

Pădurĭ în flacărĭ. Fiind timpul fórte secetos, pădurile, al căror teren e acoperit acum cu frunde uscate, sunt fórte espuse la foc. Acestei împrejurărĭ este a se atribui şi faptul, că în pădurile din apropierea Clujului s'au ivit în dilele din urmă mai multe incendiurĭ. Mai întâiŭ s'a ivit un foc în pădurea dela Feleac, apoi în cea dela Mănăştur, ér acum s'a iscat un asemenea foc în pădurea dela Potfalĕu, care pădure însĕ este proprietatea oraşului Clujiu. Lui „Erdélyi Hiradó“ 'i se scrie din Gilău, că pădurea erarului aflătóre pe hotarul Someşului rece încă a fost aprinsă „de nisce tinerĭ valahĭ“, fiind în present în flacărĭ vre-o 500 jugĕre de pădure. Tot „Erd. Hir.“ spune, că mai sunt actualmente în flacărĭ şi alte pădurĭ ale Clujului, între carĭ şi pădurea dela Feleac. Fóia guvernamentală „Kolozsvár“ încă aduce scire despre aceste incendiurĭ, dér nu-i trece prin minte sĕ arunce vina asupra Românilor. Armenii renegaţĭ dela „Erdélyi Hiradó“ însĕ sunt mai invenţioşĭ. Ei dic, că *„fraţii lor valahĭ le fac iluminaţiă pentru mileniu*, credênd, că érăşĭ a sosit anul 1848“. „Voesc óre sĕ reimprospeteze epoca lui Horia şi Cloşca şi sĕ pună în gróză acéstă parte a ţĕrei prin incendiurĭ şi pustiirĭ?“ — se întrébă fiţuica armeno-maghiară, care cere grabnica întrevenire a poliţiei şi gendarmeriei. Se vede, că-i mustră consciinţa pe „patrioţĭ“, şi încep sĕ ţiţăe de teama rĕsbunărei.

—o—

Alegerea funcţionarilor comunalĭ în Braşov, este fixată, cum aflăm, pe diua de 15 Iunie n. c. Sunt a se ocupa, prin alegere, la magistratul de aicĭ, posturile: de primar, 4 senatorĭ, de fiscal, asessor orfanal, comptabil, cassier, controlor, tutor orfanal, inginer oraş., forestier, colector de dare şi controlor de dare. Petiţiunile pentru ocuparea posturilor vacante sunt a se aşterne la viceşpanul de aicĭ până în 12 Iunie n.

—o—

Canalul dela Porta de fier. Diarele maghiare anunţă, că dilele trecute au plecat mai mulţĭ bărbaţĭ de specialitate românĭ şi sêrbĭ dela Gladova spre Orşova şi de aci la Turnul-Severin şi au constatat unanim, că canalul construit la Porta de fier nu corĕspunde chiămărei sale. S'au făcut mai multe probe cu un vapor, ce represintă 700 puterĭ de cal, şi acela numaĭ în timp de 30 minute a fost în stare, pe lângă cele mai marĭ sforţărĭ, sĕ percurgă canalul pe Dunăre în sus. Corăbii şi vapóre mai micĭ nu sunt de loc în stare sĕ înainteze prin canal contra cursului apei. Este destul de trist, décă şi după atâtea cheltuelĭ enorme, inginerii maghiarĭ n'au fost în stare de-a construi un canal corĕspundĕtor.

—o—

Concert în Alba-Iulia. Din Alba-Iulia ni-se scrie: „Reuniunea română de musică“ din Sibiiu, sub conducerea distinsului nostru artist, d-l *George Dima*, va da Duminecă, în 2 (14) Iunie a. c. un concert în Alba-Iulia, în sala otelului „Hungaria“. Programul concertului va fi variat şi românesc, aşa că publicul român din aceste părţĭ va avé rara ocasiune de-a se puté delecta în frumósele arii româneseĭ, esecutate precis şi artistic. Sperăm, că Românii vor profita de acéstă ocasiune, participând în număr mare. După cum sunt informat, aicĭ se fac deja pregătirĭ pentru primirea membrilor reuniunii, dame şi domnĭ, şi se iau mĕsurĭ pentru de-a reuşi concertul. După producţiune va urma dans, ér' învitările speciale se vor trimite în curênd“.

—o—

Mileniul unguresc în America. Foile unguresci vestesc lumei, că în şése bisericĭ reformate unguresci din statele unite s'a serbat la 10 Maiŭ mileniul unguresc. Bisericele erau împodobite cu florĭ şi cu *stindarde unguresci*, ér preotul reformat Harsányi Sándor a ţinut o vorbire „patriotică“. — In adevĕr, Ungurii pot sĕ se mire când vĕd, că emigraţii lor din America sunt liberĭ, şi mai acasă de cum suntem noi, Românii băştinaşĭ pe pământul nostru şi în patria nóstră, supuşĭ stăpânirei lor...

—o—

Un poliţist asasinat. Lunĭ nóptea a fost asasinat poliţistul Andreiŭ Antal din Budapesta de cătră un diler cu numele Andreiŭ Huziczka. Voind adecă poliţistul sĕ deţină pe Huziczka, deórece făcea sgomot pe strade, acesta scóse un pumnal şi'l strĕpunse pe Antal, apoi o apucă la fugă. Poliţistul urmări câţĭ-va paşĭ pe asasin, dér perdêndu-şĭ puterile, plin de sînge cădù la pământ şi imediat muri, fĕr' de-a fi apucat sĕ spună că cine-i omorîtorul. Asasinul Huziczka a fost prins numai din întêmplare, în altă stradă, unde unui poliţist îi păru suspectă persóna lui, mai ales că era şi stropit cu sînge pe haine. Asasinul îşĭ mărturisi fapta. Pe poliţistul asasinat îl deplâng afară de vĕduva sa, trei copii minorenĭ.

—o—

Trenurile de lux, ce sunt puse în circulaţiă pe linia Predeal-Budapesta şi portă nr. 601 şi 602, cu începutul dilei de 21 Maiŭ sunt puse în privinţa taxelor alăturĭ cu trenurile accelerate, circulând tot în ordinea de mai 'nainte, dér fără de-a plăti mai mult. Póte că acéstă mĕsură s'a luat din partea direcţiunei căilor ferate ungare în speranţa, că vor puté atrage mai mulţĭ visitatorĭ la esposiţia „milenară“, mai ales din România.

—o—

Invitare la maial. Sodalii românĭ din Braşov vor aranja un maial în Stejeriş, Duminecă în 19 Maiŭ v. c., la care invită publicul din loc şi jur. Plecarea va fi la 1½ óre p. m. din Grŏverĭ. Societatea Sodalilor românĭ din Braşov, prin A. Vlaicu, preşedinte.

—o—

Óspeţii, carĭ vin la Braşov, pot afla cele mai bune, cu mai curat şi mai higienice odăi la **Villa Kertsch**, aflătóre pe promenada cea mare a oraşului, în nemijlocită apropiare de gara tramvaiului, aşa că nicĭ nu mai trebue birje. Odăi multe şi pe ales, clădite în stil modern şi elegant mobilate, cu aşternut nou, mobile nouĕ, serviciu promt, ér bacşişurĭ nu se dau. In grădină restaurant şi musică mai în fiă-care di. Se pot închiria odăi şi apar-

---

nul archiereso şi sintronurile séu scaunele pentru preoţii împreună-liturgisitorĭ. Aicĭ stă archiereul şi preoţii pe timpul cetirei apostolului. Indĕrĕtul mesei altarului e atêrnat un candelabru cu două-spre-dece sfeşnice, nou aurite, éră lângă păretele stâng stau lipite — ca pironite — patru strane negre, vechĭ.

Trecênd cu vederea catedra predicatorială, amintesc aicĭ, cum-că ea-i aşedată în partea mai de sus a naosului, lipită de păretele stâng şi întărită pe un pilastru. Ea-i cea vechĭă.

Catredala e pardosită pe jos cu pétră scumpă în feliurite colorĭ. Ea are cincĭ clopote: două marĭ şi trei mai micĭ. Pe vêrful turnurilor stau înfipte crucĭ de aur, carĭ arată spre cer, spre unicul loc, unde pot creştinii afla mângăere sufletéscă şi linişte adevĕrată, şi unde pot sĕ fiă ei scutiţĭ de toţĭ inimicii lor rĕutăcioşĭ — vĕduţĭ şi nevĕduţĭ. Tóte sunt bune şi frumóse dér óre orarele de pe turnurĭ de-ce nu-s depline: póte nu-s banĭ!... dér e mai bine sĕ se vadă cele două borţĭ de pe ele?... Ciudat lucru! ceva totuşĭ trebue sĕ lipséscă, ca sĕ-ţĭ beléscă obrazul...

Mai observ, cum-că temelia bisericei şi pictura ei vechiă a fost pusă la cale de episcopul Enghenie Hacman, éră pictura ast nouă de mitropolitul Silivestru Morar-Andrievicíu: fiă-le ţĕrina uşóră!

Pictorul catedralei e renumitul maiestru *Carl Iobst*, acela care a colorit şi residenţa metropolitană în fresco, dimpreună cu fratele sĕu, după cum spun unii. D-l Iobst e o persónă în vêrstă, cu pĕrul alb şi rumĕn în faţă, de-ţĭ pare, că-i un ânger! Cele 80.000 fl. au trecut prin urmare *tot în mânĭ streine*, căcĭ streinĭ erau cei ce lucrau!...

Fiind acest lucru măreţ acuma adus la capĕt, aşĭ dori sĕ vĕd proiectată şi o casă pentru călugărĭ şi didită cât mai curênd, ca sĕ nu rătăcéscă mnealor prin oraş, dând banĭ pentru cvartir Polecilor.

Acestea sunt ideile, pe carĭ mi-le-am format eu în tréoăt şi pe fugă despre biserica metropolitană: de voiesce cine-va sĕ scrie despre dênsa şi despre lucrurile, ce stau în legătură cu dênsa, mai mult şi mai bine decât mine, îi stă în voiă, ba chiar m'aşĭ bucura.....

(Va urma.)

Dela „România-Jună“.

Viena, 16 Maiŭ n. 1896.

Onorată Redacțiune! In numele societății academice social-literare „România-Jună“ facem cunoscut, că din incidentul jubileului de XXV anĭ societatea a denumit de membri onorarĭ ai sĕi pe domni: Dr. Ioan Rațiu, Cociov, România; Prof. Gustav Weigand, Lipsca; ér de membrii emeritațĭ pe domnii: Onoriu Tilea, Sibiiu; Silvestru Moldovan, Alba-Iulia; Dr. Al. Pop, Blașiŭ; Dr. C. Teochari, România; Dr. Al. Popa, Speising (Viena); Dr. V. Tebinca, România; Dr. Teofil Lupu, Bucovina; Prof. Virgil Onițiu, Brașov; Dr. Al. Codarcea, Blașiŭ; Dr. Lazar Popovicĭ, Graefenberg; Dr. Nicu Țurcan, Viena; Dr. Modest Popescul, Viena; Dr. Nicolae Hacman, Stockerau; Dr. Filipescu-Brăiescu, România.

Rugăm pe acéstă cale pe d-nii Dr. C. Teochari, Dr. V. Tebinca, Dr. Filipescu-Brăiescu sĕ binevoiéscă a ne comunica adresa d-lor

Ne va fi o deosebită plăcere și onóre a trimite tuturor sus numiților domnĭ diplome de denumire.

Pentru comitet:

Președinte:	Secretar:
G. Popovicĭ,	*Titu Pertia*,
stud. techn.	stud. med.

Dela Ligă.

„Voința Națională“ de Mercurĭ publică din partea membrilor fostului comitet al Ligei un protest, în care aceștia, după ce au părăsit congresul, declară, că nu vor sĕ recunóscă legalitatea procederei și a votului dat de membrii independențĭ ai congresului Ligei.

Acest protest este adresat „cătră membrii Ligei culturale“ și datat „Bucurescĭ 13 Maiŭ 1896“. Étă'l din cuvênt în cuvênt:

Congresul din anul acesta al Ligei culturale a luat, în urma a 3 ședințe, în carĭ o parte din membrii sĕi au căutat prin strigăte si scene de scandal se teroriseze adunarea, mai multe decisiunĭ cu desĕvêrșire contrare dispozițiunilor precise și categorice ale statutelor Ligei.

Congresul din Maiŭ 1895 alesese, pe timp de 2 anĭ, conform art. 37 din statute, un comitet central esecutiv, ale căruia puterĭ și indatorirĭ trebuiau sĕ înceteze la Maiŭ 1897. In cursul anului s'au produs 4 demisiunĭ de membrii din comitet si 1 de censor. D-nii I. C. Grădișteanu și M. Balș, aleșĭ membri în comitet, nu au luat parte la nicĭ una din ședințele acestuia; de altă parte, au mai demisionat d-nii G. C. Cantacuzino, V. A. Urechiă, membri în comitet, și C. Cesianu, censor.

Congresul convocat pentru anul acesta, în virtutea art. 23 din statute, trebuia sĕ complecteze comitetul prin alegere de noi membri în locurile vacante.

In ultima sa ședință, ținută adĭ, s'a propus însĕ o moțiune de neîncredere în întreg comitetul. Acéstă moțiune, fiind o cestiune relativă la persóne, trebuia, conform art. 25, al. *b* din statute, sĕ întrunéscă două treimĭ din membrii congresului ca sĕ fiă adoptată. Étă cum sună acel aliniat: „Asupra cestiunilor relativ la per„sóne, se cere o majoritate de $^2/_3$“. Majoritatea biroului Congresului, într'aceeașĭ di și într'o cestiune analoagă relativă la persóne, — prin care se urmărea escluderea din congres a delegaților din 9 secțiunĭ — aplicase acéstă disposițiune. Sub presiunea clamorilor și a scandalului, carĭ luaseră proporțiunĭ ne mai vĕdute în congresele Ligei, majoritatea biroului a anuntat însĕ, că pentru moțiunea de neîncredere, va primi ca valabil votul chiar cu simplă majoritate.

In presența acestei ilegalitățĭ, noi, membrii comitetului și censorii nedemisionațĭ, am protestat contra violărei statutelor și ne-am retras din sală, împreună cu un fórte mare numĕr de delegațĭ, carĭ, odată cu noi, au refusat sĕ ia parte la votul asupra moțiunei de încredere, care a fost apoi adoptată cu 57 voturĭ din 176 delegațĭ ai congresului.

Atuncĭ acea parte din membrii congresului, carĭ adoptaseră moțiunea, au vrut sĕ procedeze la alegerea unui nou comitet și a unor noi censorĭ, înlocuindu-ne forțat și pe noi odată cu membrii demisionațĭ. Deși președintele comitetului și al congresului părăsise deja sala; deși doi din președinții de secțiunĭ, membri ai biroului, au părăsit de-asemenea sala și au lăsat biroul descomplectat; fără a se căuta alțĭ președințĭ de secțiunĭ spre a se întregi biroul în mod legal și conform statutelor, ci recurgĕnd la persóne fără calitate de a figura în biroul congresului, delegații rĕmașĭ au continuat lucrările și au procedat la alegerea comitetului și a censorilor.

Acésta constitue o nouĕ călcare a statutelor, căcĭ noi am fost înlocuițĭ fără ca sĕ fi putut măcar declara, în urma nelegalei adoptărĭ a moțiunei de neîncredere, décă demisionăm séu nu. De-altmintrelea art. 26, al. b din statute se opunea categoric la procederea delegaților rĕmașĭ la congres. Art. 26, al. b dice: „Alte cestiunĭ „decât acelea carĭ sunt la ordinea di„lei nu se pot discuta în nicĭ o adunare a „Ligei“. La ordinea dilei a congresului nu era însĕ înscrisă decât alegerea a 4 membri în comitet și a unui censor, ér nu a întregului comitet, care nu s'ar fi putut face în nicĭ un cas acum, chiar décă noi, în urma moțiunei de neîncredere, ne-am fi dat demisiunea. Alegerea întregului comitet central esecutiv nu putea fi făcută decât de un nou congres, chiemat într'adins pentru acest scop.

Precedentele chiar, împreună cu art. 26 din statute, vin în favórea nóstră. In congresul din 1894 producĕndu-se inopinat 4 demisiunĭ din comitet, congresul, pentru-că nu avea mandat dela membrii Ligei sĕ alégă comitetul, căcĭ nu fusese chemat pentru acéstă, a refusat sĕ accepte demisiunile și sĕ înlocuéscă pe demisionarĭ, ci a decis chiemarea unui alt congres estraordinar, care sĕ hotărască, în cunoscință de causă, asupra cestiunei.

Mai mult, censorii, carĭ nu fac parte din comitetul Ligei, ci sunt însărcinațĭ cu supraveghierea gestiunei financiare, și în contra cărora nu se propusese nicĭ o moțiune de neîncredere, — căcĭ cea propusă privea numai comitetul de administrație — au fost înlocuițĭ și ei, fără a fi fost atinșĭ de un vot de neîncredere și fără a-șĭ fi dat demisiunile.

Cu tótă ilegala adoptare a moțiunei de neîncredere, numai cu simplă majoritate și abia cu 57 voturĭ din 176 delegațĭ; cu tótă ilegala alegere a întregului comitet și a censorilor prin violarea statutelor și cu un birou ilegal construit, noul comitet nu s'a putut alege decât cu 61 și mai puțin de 61 voturĭ din 176 delegațĭ ai congresului.

Avem decĭ dreptul sĕ considerăm acest comitet ca ilegal și alegerea lui, ca datorită unei surprinderĭ.

Protestând împotriva tuturor acestor flagrante călcărĭ de statute le aducem la cunoscința tuturor membrilor Ligei culturale. Lor li-se cuvine sĕ ia mĕsurile cele mai nemerite spre a se pune ordine în funcționarea acestei instituțiunĭ, pentru ca sĕ nu se compromită, odată cu dênsa, și marea idee, pentru care Liga a fost fundată.

St. Perietzeanu-Buzĕu, Barbu St. Delavrancea, G. Bursan, I. Bianu, St. Sihleanu, I. N. Iancovescu.

Lăsăm sĕ urmeze acuma descrierea, ce-o face organul radical *„Ziua“* din Bucurescĭ despre cele ce s'au petrecut la congres în cestiunea votului de neîncredere dat fostului comitet al Ligei, la care se referă protestul de mai sus:

Asupra raportului d-lui Urechie vorbesce d-l G. C. Dobrescu. D-sa spune, că comitetul Ligei nu mai póte corĕspunde așteptărilor țĕrei, scopului „Ligei“. D-l Dobrescu citesce o circulară a comitetului central, cătră președinții de secțiunĭ, în care sĕ spune, că *„Liga“ și-a încetat acțiunea* și a *întrerupt raporturile cu pressa străină* în urma grațierei membrilor comitetului partidului național, deóre-ce *s'a luat grațiarea drept începutul împăcărei cu Ungurii.*

D-l Dobrescu cetesce o moțiune, prin care sa blaméză acțiunea comitetului Ligei.

D-l M. Vlădescu profesor universitar, într'o energică cuvêntare, arată necesitatea schimbărei comitetului, căcĭ el fiind compus din persóne aparținênd partidului dela guvern, nu mai póte sĕ aibă o acțiune independentă.

D-l I. Grădișteanu susține de-asemenea moțiunea.

D-l Delavrancea în numele comitetului declară, că se va supune moțiunei, dér cere ca sĕ se dea o hotărîre, sĕ nu se întârdie cu votarea moțiunei.

Asupra votului se nasce o mică discuțiune. D-l Periețeanu-Buzĕu membru în comitet, susține din rĕsputerĭ, că moțiunea *trebue sĕ se voteze cu două treimĭ din numĕrul votanților.*

D-l dr. Blasianu, președintele Ligei din R.-Sărat, împreună cu alt membru al comitetului, d-nu dr. Inotescu, susțin, că majoritatea, adică jumĕtatea plus unul, este suficientă. D-nii Periețeanu și Delavrancea plécă. Atuncĭ biroul compus din d-nii Bellocscu, Blazianu și Inotescu declară, că moțiunea trebue sĕ întrunéscă majoritatea voturilor, adică jumĕtate plus unul.

Se pune votul secret, cu buletine.

Resultatul: 71 votanțĭ. Bulentine albe 4. Pentru moțiune au votat 57 de membrii, contra ei numai 10.

Trebue sĕ spunem, că după d-nii Delavrancea și Periețeanu au plecat vre-o 20 de membrii.

Atuncĭ d-l Grădișteanu cere, ca deóre-ce patru membrii din comitet sunt deja retrașĭ, ér ceilalțĭ au primit vot de blam și au declarat, prin d-l Delavrancea, că se vor supune hotărîrilor adunărei, prin urmare „Liga“ numai are comitet, sĕ se procédă la alegerea întregului comitet.

D-l V. Iepurescu, spune, că deși regulamentul Ligei nu prevede casul de față, totușĭ referindu-se la uzanțele parlamentare, crede, că până ce comitetul nu demisionéză, congresul nu póte sĕ procedeze la o nouĕ alegere. Acesta ar fi dreptul unui viitor congres.

D-l Tanoviceanu arată, că procedeul din parlament nu se póte aplica, deóre-ce în casul unui conflict între cameră și guvern, este un al treilea, care decide, și se póte întêmpla, ca Regele sĕ disólve parlamentul. Aci, votul de blam al congresului, cea mai mare putere a „Ligei“, este o dare afară, și prin urmare când congresul distitue un comitet, el trebue sĕ procedeze imediat la alegerea unui alt comitet, pentru-că altfel „Liga“ ar fi de fapt disolvată, neavênd comitet de acțiune.

Biroul compus din d-nii Bellocscu, Ar. Densușianu, Inotescu, Dr. Blasianu și Tanoviceanu e de acéstă părere. Decĭ sĕ procede la alegerea noului comitet...

Dela societatea geografică română.

Lunĭ, 13 Maiŭ, órele 8 și jumĕtate séra, M. S. Regele, însoțit de adjutantul de serviciŭ, a mers la palatul Academiei, în sala Senatului, unde M. Sa a prezidat ședința extra-ordinară a *societățeĭ geografice* române. La sosire, Suveranul a fost întêmpinat de d. D. Sturdza, președintele consiliului de miniștri; d. general Manu, vice-președintele societățeĭ; d. ministru Pallade; d. Aurelian, președintele adunărei deputaților; d. Lahovari, secretar general al societățeĭ, și mai mulțĭ membri din comitet.

Majestatea Sa după-ce intră în sală, deschise ședința, față fiind un numĕros public, domnĭ și dómne.

D. Dim. *Ghica-Comăneștĭ* dete cetire conferenței făcute asupra interesantei sale escursiunĭ, întreprinsă împreună cu fiiul sĕu d. sub-locotenent în reservă Nicolae Ghica-Comănescĭ, în țéra Somalilor, pe cóstele orientale ale Africei. In timpul conferenței, d. Ghica fiiul indică pe o hartă itinerarul urmat și arătă diferite obiecte aduse. Câte-va proiecții electrice au representat publicului diferite vederĭ din localitate. Acéstă conferență a fost ascultată cu mare interes de publicul aflat față, care a aplaudat viu pe d. Ghica.

Majestatea Sa a examinat apoi colecția de animale și reptile, destinate împreună cu altele a fi oferite museului zoologic, și a bine-voit a felicita pe d-nii Dim. și Nicolae Ghica-Comănescĭ de escursiunea întreprinsă și pe d. conferențiar, de modul cum a expus'o, după care s'a întors la Palat la órele 10 și jumĕtate.

Incendiul din Sîndu.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

De sub Cheia Turdei, 26 Mai n. 1896.

Onorată Redacțiune! A doua di de Rosalii în comuna nóstră Sîndu, lângă Turda, un foc înspăimêntător *nimici la vre-o 15 familii tóte clădirile și cu ele tot ce au avut până la cea mai de pe urmă bucătură de pâne și petec de haină.* Focul s'a iscat dintr'un grajd cam la $11^1/_2$ óre a. m. și ajutat de un vênt puternic, deja la o óră după amédĭ cam 35 de clădirĭ: case, grajdurĭ, șurĭ, cotețe, grănare etc. erau în flacărĭ. Comuna tótă era în fierbere, fiă-care gândea acum numai la casa lui, căcĭ focul purtat de vênt sărea în mod înspăimêntător dela un edificiu la altul.

Puțin putură ajuta și pompierii venițĭ mai târdiu din Turda, căcĭ era mare lipsă de apă; ér tulumba (pușca de apă) comunei, care lucrase dela început, se dovedi a fi nimica fața cu potopul de flacărĭ, ce se încinsese cu atâta repediune.

Miseria acestor nenorocițĭ este acum îngrozitóre; n'au nimic decât hainele de pe dênșii și și acelea de jumĕtate arse; plâng bĕtrânii rĕmașĭ fără adăpost, plâng femeile și copiiĭ, căcĭ nu li-a rĕmas ce sĕ bage odată în gură, și ce sĕ ia pe dênșii. Ei trăesc acum din mila consătenilor scutițĭ de acest flagel cumplit, aceștia se îndură a le trimite câte-o făliă de pâne și câte ceva, cu ce sĕ li-se stêmpere fómea. Mulțĭ sunt arșĭ la mânĭ, unul cădênd de pe casă este mutilat, ér la unii li-au ars chiar și pălăriile de pe cap.

Starea deplorabilă a acestor nenorocițĭ nu póte sĕ nu misce și móie spre ajutor chiar și pe cea mai împietrită inimă, care venind la fața locului, s'ar convinge, ce grozavă lovitură li-s'a dat acestor familii, ajunse acum la sapă de lemn.

Dauna totală, după estimiul oficios, se urcă la 12.466 fl. 10 cr., dintre carĭ Românilor le consumase flacăra o avere de *peste șepte și jumĕtate miĭ florinĭ.* Asigurat nu fusese nicĭ unul din comună.

Pentru ajutorarea nenorociților, Dr. Domokos Andor, fisolgăbirĕul cercului Turdei, improvisă pe lângă antistia comunală un comitet din 3 Românĭ și 3 Maghiarĭ, carĭ primind ajutóre dela creștinĭ, sĕ le impartă între nenorocițĭ amĕsurat daunei avute. Tot dênsul aduse dela societatea femeilor maghiare din Turda 30 fl., pe carĭ îi împărțira de-ocamdată în mod egal la 10 familii, anume la 7 române și la 3 maghiare.

Argus.

SCIRI ULTIME.

Bucurescĭ, 15 (27) Maiŭ. Protestul celor șése membri ai fostului comitet al Ligei e privit aicĭ ca semn, că guvernamentalii ar voi sĕ producă o scisiune în sînul Ligei. Foile oposiționale acusă guvernul, că ar lucra în mod ocult la desființarea totală a Ligei.

Bucurescĭ, 15 (27) Maiŭ. Membrii fostului comitet al Ligei s'au întrunit aséră la o consfătuire și au hotărît sĕ nu cedeze noului comitet ales de Congres nicĭ localul, nicĭ actele și nicĭ cassa Ligei. Tot-odată au decis a convoca un nou congres.

Literatură.

Din „Biblioteca pentru toțĭ“ edată de librăria *Carol Muller* din Bucurescĭ, au mai apărut următórele numere a 30 banĭ, ce se pot procura și dela librăria Ciurcu din Brașov a 16 cr. volumul. Nr. 53 **Doi trandafirĭ și lacrĕmĭ de copii**, două fórte duióse nuvele de *Wildenbruch*, unul dintre cei mai marĭ scriitorĭ germanĭ modernĭ. — Nr. 54 **Patriotul**, de Paul *Bourde*. Acéstă carte admirabilă are următórea prefață: „Unui tînĕr: Intri în viéță. Eștĭ soldat. Ițĭ dai patriei o parte din tinerețe. M'am gândit la subiectele de cugetare ce vei întêlni și am scris cele ce urméză spre a-țĭ călăuzi spiritul și a-țĭ da o nouă dovadă de dragostea mea. Fiă ca acéstă încercare sĕ te ajute a fi vrednic de țéra ta, făcêndu-te sĕ-țĭ fiă dragă onestitatea“. — Nr. 55 **Din inimă**, poesii de Radu *Rossetti*. Cele mai noi și mai alese poesii ale iubitului poet, conținênd un portret și autograful autorului. — Nr. 56 **Convorbirĭ despre artă** vol. II și ultimul). Acéstă carte, care formeză împreună cu primul sĕu volum (Nr. 50), în limba română, singura carte de valóre în ce privesce arta, se recomandă tuturor, carĭ doresc sĕ pricépă un tablou, o statuă, în sfêrșit ce este *frumosul*. — Nr. 57 **Din góna vieții**, de A. *Vlahuță*. (vol. II). Numele autorului ne dispensă a mai scrie ceva asupra acestui volum. — Nr. 58 **Schițe ușóre** de *Caragiale*. Pentru prima óră marele scriitor român dă publicului într'un volum așa de eftin ceva din prețiósele sale scrierĭ. Acest volum e plin de vervă, de veselie, și de spiritul mișcător al autorului *Nopții furtunóse* și *Scrisorii perdute*.

In tipografia Seminarului gr. cat. din Blașiu a apărut: „**Manual de stilistică** pentru clasa IV și V gimnasială preparandii, școla reală, școla superióră de fete ș. a. precum *și pentru privați*, de *Ioan F. Negruțiu*, profesor. *Edițiunea II*, revĕdută și îndreptată după planul ministerial“. — Form. mare 8⁰ de 272 pag. Prețul 1 fl. 30 cr. — Buna primire, de care s'a bucurat edițiunea primă, este în sine o dovadă pentru valórea acestui manual, care acum se presentă corectat și îmbunĕtățit, fiind introduse în text, pe lângă esemple, și unele modele, ér în partea din urmă un tractat de *stilistică practică*, fórte de mare ajutor pentru introducerea tinerimei în cunóscerea și stilisarea tuturor scrisorilor, carĭ vin mai des înainte în viéța practică.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul pieței Brașov.

Din 28 Maiŭ 1896.

Banonote rom.	Cump. 9.48	Vênd.	9.52
Argint român.	Cump. 9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump. 9.51	Vênd.	9.54
Galbenĭ	Cump. 5.60	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump. 127	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump. 58.40	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump. 10.60	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vênd.	101.75

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Maiŭ 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.25
Renta de coróne ung. 4% . . .	98.80
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	124.10
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.40
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.60
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	96.60
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.25
Imprum. ung. cu premii	151.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	137.50
Renta de hârtie austr.	101.30
Renta de argint austr.	101.30
Renta de aur austr.	122.40
Losurĭ din 860	144.50
Acții de ale Băncei austro ungară.	949.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	370.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	345.25
Napoleondorĭ.	9.57½
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.70
London vista	120.—
Paris vista	47.62½
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.—
Note italiene.	44.57½

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1896.

Budapesta—Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Trenŭ mixtŭ	Tren accel.	Tren accel.	Trenu de persón.
10 —	8.05		8.05	2 15	pl.	Viena . . .	sos.	1.55		1 55	7.20	6.25
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.25	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9 02	11.12		Szolnok . .		3.27		5.23	11.44	4.43
1.33	5.48	8.00	11 33	12.48		P.-Ladány . .		1.19		3.46	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.12	sos.	Oradea-mare .	pl.	11.04		2 26	8.43	11.32
3.58	7.15		2.06	2.20	pl.		sos.	10.44		2.19	8.38	11.17
4.38	7.43		3.03	2.50		Mezö Telegd .		10.07		1.52	8.11	10.42
5.20	8.18		3.45	3 26		Rév		9.30		1.26	7.46	10.08
5.43			4 06			Bratca . . .		9.10				9.50
6.32	9.07	2.52	4.53	4.17		Ciucia . . .		8.32		12.47	7.08	9.19
7.16	9.37	3.51	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54		12.17	6.39	8.37
8.07		5.05	6.24			Ghârbău . .		6.54				7.37
8 34	10.37	6.14	6 59	5 55	sos.	Clușiu . . .	pl.	6.13		11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	11.10	Tr. mix. 8.40	6.11	pl.		sos.		5.45	10 45	tr. mixt 4.48	6.45
9 06	11.27	1.52	9.08	6.27		Apahida . .			5.18		4.23	6.27
10.12	12 30	2.18	10 40	7.27		Ghiriș . . .			3.53	9.23	3.—	5.21
10.42	12 57	2 40	11.25	7.50		Cucerdea . .			3.06	8.49	2.20	4.47
11.01	1.09		11 54			Uioara . . .			2.48		2.—	4.31
11 09	1.16		12.04			Vințul de sus			2.40		1.51	4.24
11.31	1.36		12.34	8.17		Aiud . . .			2.11	8 23	1.23	4.03
11.48			1.—	8.33	sos.	Teiuș . . .	pl.		1.45	8.06	12.54	3.42
12.05			1 40	8.38	pl.		sos.		1.10	7.59		2.49
12.33			2.17			Creciunel . .			12.39			2.24
12.47			2.35	9 09		Blașiu . . .			12.24	7 30		2.10
1.18			3.14			Micăsasa . .			11.48			1.38
1.34			3.34	9.42	sos.	Copșa-mică .	pl.		11.29	6 56		1.18
2.13			3 49	9.44	pl.		sos.		11.14	6 54		1.01
2.32			4.11	9.59		Mediaș . . .			10.55	6.41		12.46
3.04			4 48	10 22		Elisabetopol .			10.21	6 20		12.16
3.40			5 27	10.51		Sighișóra . .			9.42	5 53		11.39
4.03			6 10	11.12		Hașfalĕu . .			9.12	5.32		11.17
5 34			7.50	12.26		Homorod . .		Numa vinerea comunică.	7.45	4 27		10.02
6 12			8.30	12.58		Agoștonfalva .			7.02	3.53		9.22
6.41	Tren de person.	Tren mixt	9.03	1.15		Apața . . .			6.36	3.37		8.57
7.16			9.38	1.34		Feldióra . .			5.58	3 16	Tren de persón.	8.23
8.—			10.25	2.09	sos.	Brașov . . .	pl.		5.08	2.45		7.43
	3.55	11.—		2 19	pl.		sos.	7.01	5.20	2.18	9.08	
	4 40	12.26		3.01		Timiș . . .		6.—	4.14	1 42	8.28	
	5.10	1 11		3 31		Predeal . .		5.11	3.32	1.12	8.01	
	12.00	8 30		9.30	sos.	Bucurescĭ . .	pl.		9.15	8.35	3.15	

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Trenŭ mixtŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2.25	8.10	3.11	8.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.41	2.36	8.31	1.18
3 14	8.51	3.52	9.40		Ludoșŭ . . .		7.03	1.58	7.43	12.32
4 07	9.37	4.37	10.23		Cipău . . .		6.24	1.19	6.55	11.43
5 07	10.27	5.26	11.11	sos.	Oșorheiu . .	pl.	5.30	12.25	5.50	10.35
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	10 —
7.19	12.21	7.19		sos.	Regh.-săs. . .	pl.		7.49	3.25	8.25

Ghiriș—Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.		trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.
7 33	11.—	4.—	10.21	Ghiriș	5.10	10.30	3.30	9.12
7.53	11.20	4-20	10.41	Turda	4.50	10.10	3.10	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgărașŭ

trenŭ de persón.	Tren mixt	trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ				trenŭ mixtŭ	Tren mixt	trenŭ de persón	trenŭ de persón
2.20	4 45	11.34	7.10	pl.	Copșa mică .	sos.	9.34	3.39	6.20	12.35
3.57	6 35	1.03	8.50		Ocna . . .		8.11	2 01	5.12	11.01
4.19	7.01	1.25	9.15	sos.	Sibiiu . . .	pl.	7.44	1 31	4.49	10.30
4 36	în tótă Marța și Vinerea		1.46	pl.		sos.	7.28	în tótă Marța și Vinerea		8.33
6.16			3.31		Avrig . . .		6.02			6.54
8.42			6.08	sos.	Făgăraș . .	pl.	3.28			4.05

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12.20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brașov — Zêrnești

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55		Brașov	7.36	1.29	
10 28	6.36		Zêrneștĭ	6.06	12.05	

Mureș-Ludoș — Bistrița

4.—	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21	Numai Vinerea circulă
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marța comunică	Țago-Budatelicŭ . . .	Circulă numai Marța	4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie .		3 44	8.46
8 33	3.02		Lecința		2.48	7.43
9 07	3 41		Ș.-Măghiăruș		2.01	6 52
9.59	4 55 (Numai Lunia comunică)		Bistrița		1.16	5.55

Arad — Timișóra

6.20	11.30	5.	Aradu	10.43	3.44	10.55
7.08	12.47	6.14	Vinga	9.42	2.40	10.11
8.01	2.05	7.39	Timișóra	8.20	1.12	8.15
1.26	7.38	12.33	Segedin	5.—		5.59

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	1.36	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9 20
5.43	1.49	„ Selemberk „	6.57	9 07
6.06	2.12	„ Cisnădie pl	6.36	8.46

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3 22	11.08	Sighișóra . . .	9.51	5.32
4.14	11.48	Hașfalea . . .	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrați cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.